

Chojnacki, Jakub

W związku z pobylem Papieža Jana Pawła II w Płocku

Notatki Płockie 36/3-148, 3-9

1991

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych oraz w kolekcji mazowieckich czasopism regionalnych mazowsze.hist.pl.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

W ZWIĄZKU Z POBYTEM PAPIEŻA JANA PAWŁA II W PŁOCKU

Do przygotowań związanych z wizytą Papieża w dniach 7 i 8 czerwca 1991 roku w Płocku włączyło się i Towarzystwo Naukowe Płockie (TNP). Do Honorowego Komitetu Organizacyjnego powołano dwóch członków Zarządu: dr Mariana Chudzyńskiego — wiceprezesa i inż. arch. Czesława Korgula.

go województwa płockiego. Wystawa cieszy się niespotykanym powodzeniem, czego dowodem jest wielu odwiedzających (z kraju i zagranicy, w tym dużo młodzieży — całe klasy szkolne) ten niezwykle ciekawy i rzadko pokazywany zbiór książek.

Niestety, mimo różnych inicjatyw i starań

7 czerwca (piątek) 1991 r. Plac celebry przy stadionie Klubu Sportowego „Wisła”. Procesja z darami. Na pierwszym planie najcenniejszy dar ofiarowany Papieżowi Janowi Pawłowi II przez płockie rzemiosło, a mianowicie „Ukrzyżowanie” — jeden z 47 obrazów romańskich Drzwi Płockich z miejscowej Bazyliki katedralnej. Na wykonanie tego obrazu zużyto 9 kg srebra (w wyrobie). Dar niosą od lewej strony: Ireneusz Kalinowski z Serocka, Tadeusz Wyszyński — mistrz, mechanik samochodowy, członek Zarządu Cechu Rzemiosł Różnych w Płocku.

W sprawie zapowiedzianej wizyty wypowiedziano się i na Walnym Zgromadzeniu TNP w dniu 25 marca 1991 r. i postanowiono m.in. wydrukować specjalne wydawnictwa. Zarząd TNP podjął stosowne decyzje, wystarał się o niezbędne środki finansowe, o prywatnych sponsorów.

Zorganizowano również w sali wystawowej Działu Zbiorów Specjalnych Biblioteki im. Zielińskich TNP wystawę pt. „Najstarsze biblie XV—XVIII wiek” (starodruki, w tym inkunabuły) prezentując w 22 gablotach 60 (z 90 posiadanych) najstarszych biblii z naszych zbiorów. Otwarcia wystawy w dniu 4 czerwca 1991 r. dokonał Jakub L. Chmielewski — przewodniczący Sejmiku Samorządowe-

nie udało się załatwić choćby krótkiej wizyty dostojnego Gościa w siedzibie Towarzystwa, w naszym zabytkowym XV-wiecznym domu, w którym dnia 26 września 1918 roku podejmowany był ówczesny Nuncjusz Apostolski w Warszawie, bibliotekarz watykański kardynał Achille Ratti, późniejszy Papież Pius XI.

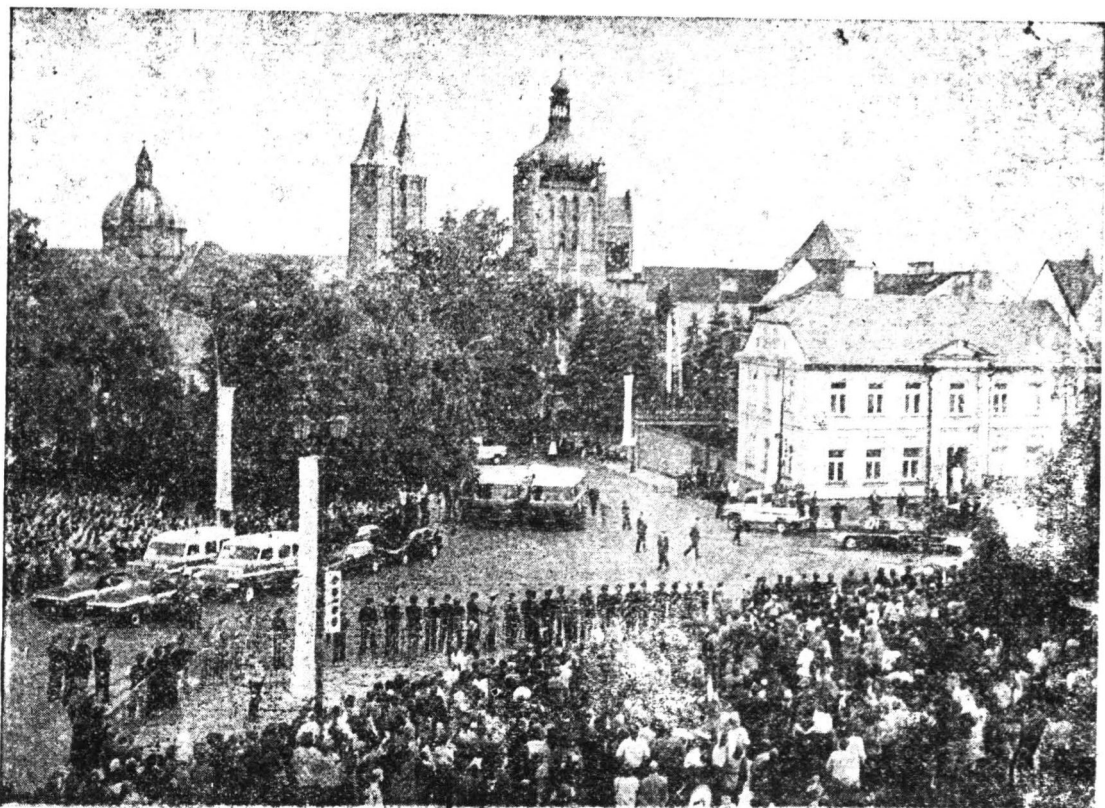
Rozmowy w sprawie wizyty Papieża w TNP z Ordynariuszem Diecezji Płockiej drem Zygmuntem Kamińskim nie rokowały szans. Stąd bezpośrednio wystąpienie do Watykanu (pismo z dnia 8 kwietnia 1991 roku). Otrzymałmy odpowiedź z dnia 17 kwietnia, w której czytamy: ... „Przykro mi, że muszę napisać, iż program już jest ustalony, zatwierdzony i nie widzę możliwości zmiany. Zdać so-

Papież w „papamobile” jedzie ulicą Sienkiewicza na spotkanie z więźniami w Zakładzie Karnym.

Papież w Bazyllice (pierwotnie romańskiej 1130—1144) przechodzi przez kopię brązowych Drzwi Płockich z połowy XII wieku, wykonanych przez Pracownię Konserwacji Zabytków w Szczecinie i Warszawie. Zawisły one na tym miejscu (d. głównym portalu katedry) dnia 23 listopada 1981 roku, z inicjatywy i po 11 latach starań Zarządu Towarzystwa Naukowego Płockiego — jako dar Rządu Polskiego i Płockiej **Petrochemii.**

Wzgórze Zamkowe (Tumskie) z Katedrą i Zamkiem Księżąt Mazowieckich (Muzeum). Papież wychodzi z pałacu biskupiego — plac Narutowicza 10 (przylegającego do siedziby Towarzystwa Naukowego Płockiego) udając się do Bazyliki na nabożeństwo czerwcowe z okazji zakończenia 42 synodu diecezjalnego.

bie sprawę, iż moja odpowiedź sprawi przykrość, dlatego serdecznie za nią przepraszam...” Podpisał osobisty sekretarz Papieża ks. prałat Stanisław Dziwisz.

Papież faktycznie w Płocku był krótko, tylko 18 godzin, w czterech punktach miasta: na placu przy stadionie Klubu Sportowego „Wis-

7 czerwca 1991 r. Fotografia wykonana przypadkowo przez fotografika Jerzego Maślankowskiego. B. prezes Rady Ministrów RP mgr Tadeusz Mazowiecki — płocczanin, Małachowiak na tle schodów prowadzących do wielkiego ołtarza, gdzie Papież odprawił Mszę św. Fotografia, która zdobyła srebrny medal Polskiej Federacji Stowarzyszeń Fotograficznych na VI Ogólnopolskim Biennale Plakatu Fotograficznego zorganizowanym przez Płockie Towarzystwo Fotograficzne im. Aleksandra Maciejszy.

ła” płockiej Petrochemii, gdzie odprawił Mszę św., w Zakładzie Karnym przy ul. Sienkiewicza 22 na spotkaniu z więźniami, w Bazylice Katedralnej na nabożeństwie czerwcowym z okazji zakończenia 42 synodu diecezjalnego oraz w pałacu biskupim, gdzie zatrzymał się na nocleg.

W czasie tego pobytu Papieża doszło dwukrotnie do nieoficjalnego bezpośredniego spotkania autora niniejszej notatki z Papieżem.

Po raz pierwszy — wieczorem (7 czerwca) po nabożeństwie czerwcowym w Bazylice tuż przy Kaplicy Królewskiej z sarkofagiem Władców Polski, Władysława I Hermana (ok. 1040—1102) i Bolesława III Krzywoustego (1085—1138). Papież — przed pomodleniem się — przywitał się ze stojącymi tam osobami (wśród których i ja byłem) i doszło do krótkiej rozmowy.

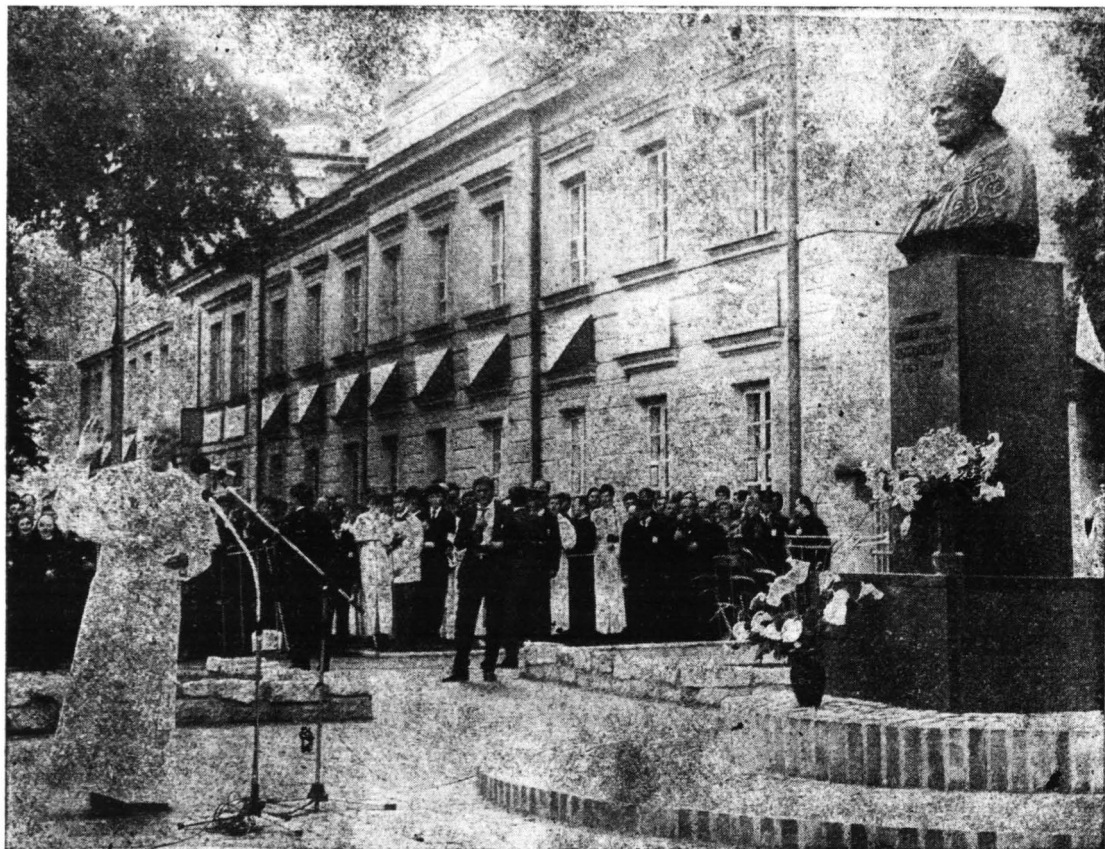
Nazajutrz, 8 czerwca, ok. godziny 8.30 Papież po wyjściu z pałacu biskupiego (przed wyjazdem na lotnisko) przeszedł 12 metrów w kierunku wejścia do Towarzystwa Naukowego Płockiego i przywitał się ze stojącymi tam osobami m.in. z Wandą Kaczanowską — wicedyrektorem Biblioteki im. Zielińskich TNP, której 8-letnia córka Aleksandra wręczyła Papieżowi piwonię. Jan Paweł II uniósł ją na rękę, ucałował i porozmawiał. Następnie przeszedł do grupy około 150 dzieci z Czarnobyla stojących przed budynkiem TNP i Sądu Rejonowego.

Stojący na schodach przy wejściu do TNP prezes przegapił jedyną bodajże okazję uzyskania pamiątkowego autografu Papieża do księgi pamiątkowej Towarzystwa prowadzonej od 1910 r. (m.in. w księdze tej znajdują się autografy 5 przywódców Polski Odrodzonej).

Niestety, podczas wizyty Ojca Świętego w naszym mieście w dniach 7—8 czerwca br. z przyczyn od nas niezależnych nie dane nam było gościć Jego Świątobliwość w naszej siedzibie.

W związku z tym prosimy o taskawe przyjęcie tą drogą następujących darów:

1) Boska Komedia Dantego — ryciny (egz. nr 1

Plac Jurgensa, 7 czerwca 1991. W 50 rocznicę męczeńskiej śmierci w hitlerowskim obozie koncentracyjnym w Działdowie — Papież Jan Paweł II przed pomnikiem arcybiskupa Antoniego Juliana Nowowiejskiego, przez 33 lata biskupa płockiego (1908-1941), Członka Honorowego TNP i jego wiceprezesa. Rzeźba prof. dra Gustawa Zemły. Na drugim planie obiekt Seminarium Duchownego. Seminarium Wyższe zostało założone w Płocku już w 1710 roku.

W dniu 10 czerwca 1991 roku pocztą dyplomatyczną Nuncjusza Apostolskiego w Warszawie wysłano do Papieża poniższy list wraz z załącznikami.

TOWARZYSTWO NAUKOWE PŁOCKIE
L.dz. 131/91

Płock, dnia 10 czerwca 1991 roku
Jego Świątobliwość
Jan Paweł II
WATYKAN

Wiadomość o IV Pielgrzymce Ojca Świętego do Ojczyzny Zarząd Towarzystwa Naukowego Płockiego (TNP) przyjął z ogromnym wzruszeniem. Oczekiwaliśmy jej tym bardziej, że na trasie wizyty znaleźli się nasz prastary, tysiącletni Płock, gród Krzywoustego.

Tchnęło to w naszych członków świeży impuls woli pracy naukowej, organizacyjnej oraz odpowiedzialnego przygotowania się do wizyty. Jej wyrazem miały być m.in. 3 wydawnictwa naszego Towarzystwa, których pierwsze egzemplarze chcieliśmy dedykować Waszej Świątobliwości.

oprawiony w skórę). Inkunabuł w zbiorach Biblioteki im. Zielińskich TNP, który wywołał wielkie zainteresowanie nuncjusza Achille Ratti w czasie wizyty w TNP dnia 26.IX.1918 r. Opracowała st. kustosz Wanda Kaczanowska.

2) Świadectwo. Wypowiedzi o arcybiskupie Antonim Julianie Nowowiejskim, wiceprezesa TNP w 50 rocznicę mordu. Opracował ks. dr hab. Michał M. Grzybowski — członek TNP.

3) VI tom Materiałów do dziejów Ziemi Płockiej: „Ziemia Makowska” dedykowany Papieżowi i podpisany przez 9 członków Zarządu. Opracował ks. dr hab. Michał M. Grzybowski.

Ponadto prosimy serdecznie o przyjęcie III wydania „Sztuki Płocka” wiceprezesa TNP dra Kazimierza Askanasa, zawierającej wiele pozycji z zakresu sztuki sakralnej.

Sądząc, iż Dostojny Gość odwiedzi sąsiadującą z Pałacem Biskupa siedzibę TNP — 4 osoby zostały upominki z prośbą o przekazanie i przyjęcie:

1) Druk „Pierwszy Polak Papieżem. Poema pasterskie”. Autor Stefan Gołębiowski z Bieżunia (91

Płock — sobota, 8 czerwca 1991, godz. 8.30. Przed wyjazdem na lotnisko Papież Jan Paweł II w otoczeniu 150 dzieci z Czarnobyla (Ukraina) przed gotyckim domem z końca XV wieku — siedzibą Towarzystwa Naukowego Płockiego. Napis na transparenecji: „Ojciec Święty dzieci z Czarnobyla bardzo Cię kochają”. Pierwszy od lewej strony prezes TNP Jakub Chojnacki.

Foto: Arturo Mari, L'Osservatore Romano - Watykan

8-letnia Aleksandra Kaczanowska żegna piwonią Papieża Jana Pawła II — po opuszczeniu Patacu Biskupiego przy placu Narutowicza 10, przed wyjazdem na lotnisko.

Foto: Arturo Mari, L'Osservatore Romano - Watykan.

lat), tłumacz dzieł wszystkich Horacego, członek honorowy TNP.

2) Wiersz: Na powitanie Ojca Świętego Jana Pawła II dnia 7 czerwca 1991 r. poety — płoczanina Stanisława J. Kostaneckiego.

3) Płyta ociemniałego śpiewaka (barytona) Ryszarda Gruszczyńskiego z Warszawy. (W swoim pamiętniku posiada miły wpis metropolity krakowskiego Karola Wojtyły).

4) Reprint rękopisu Hejnalu Płockiego ks. Kazimierza Starościńskiego. — członka TNP — z dedykacją mgr Zofii Nalewajskiej z Poznania, siostrzenicy przeora Jasnogórskiego O. Norberta Motylewskiego.

Wyrazy głębokiego szacunku łączy
Prezes TNP
dr inż. Jakub Chojnacki

Na ten list otrzymaliśmy z Watykanu dwie odpowiedzi, które reprodukuje na stronie 8 i 9.

Wizyta w dniach 7—8 czerwca 1991 r. Jana Pawła II w Płocku nie była pierwszą w tym mieście. Jako Metropolita Krakowski Karol Wojtyła przebywał w najstarszym grodzie Mazowsza pięciokrotnie: w 1966, 1967, 1971, 1975 i 1976 roku.

Zdjęcie p. Arturo Mari, osobistego fotografa Papieża opublikowane w miesięczniku „L'Osservatore Romano” (wydanie polskie) nr 6 (133) czerwiec 1991, str. 17. Podpis pod fotografią jest: Dzieci z Czarnobyla przed rezydencją biskupią w Płocku. Redaktor w Watykanie pomylił niestety budynki. Prawidłowy podpis to: Dzieci z Czarnobyla przed siedzibą Towarzystwa Naukowego Płockiego w Płocku.

+ Szanowny i Drogi Panie Prezesie,

Otrzymałam przesyłkę od Towarzystwa Naukowego Płockiego przekazałam Ojcu Św., który ją przyjął z wdzięcznością.

Ja również dziękuję za życzliwość dla mnie i załączam słowa podziękowań dla Peety Płockiego, Pana Dyrektora Józefa Kostaneckiego, który mi przesłał miłe słowa.

Szczęść Boże! dla całego Towarzystwa

Castel Gandolfo 8 sierpnia 1991

J. Stanisław Dziwisz
Ks. Stanisław Dziwisz

Ubi Spiritus Domini

ibi Libatur (2 Cor 3, 17)

Joannes Paulus PP II

in sollemnitate Pentecostes

1991

SEKRETARIAT STANU

SEKSCJA PIERWSZA - SPRAWY OGÓLNE

WATYKAN, wrzesień 1991r.

PAPIEŻ

JAN PAWEŁ II w PŁOCKU

N. 288.700

Jego Świątobliwość Jan Paweł II serdecznie dziękuje za dary duchowe i materialne przekazane Mu w czasie czwartej pielgrzymki do Ojczyzny.

Wdzięczny za wszelkie dowody wiary duchowej oraz szczelności, Ojciec Święty modli się za swoich Rodaków, aby wcielali w życie myśl wiodącą Jego odwiedzin: "Bogu dziękujcie...Ducha nie gwałcie"; aby nie pozwolili się sniewolić różnym odmianom materializmu, pomniejszającym człowieka; aby pamiętali, że Duch Prawdy, którego przyniósł Chrystus, jest źródłem prawdziwej wolności i godności człowieka (por. przemówienie połączalne na lotnisku Okęcie, 9 czerwca 1991r.).

Na trud codzienny dla dobra Kościoła i Ojczyzny Ojciec Święty z serca udziela wszystkim swego Apostolskiego Błogosławieństwa: w imię Ojca i Syna i Ducha Świętego.

Zacząę wyrazu szacunku

D. Szepe

Mons. C. Szepe
seesor

CRITERIA
DI
STATO

NAJSTARSZE BIBLIE

(XV - XVIII w.)

w Bibliotece im. Zielińskich TNP

Wystawa czynna od dnia 4 czerwca 1991 r.

w Sali Wystawowej Działu Zbiorów Specjalnych

przy pl. Narutowicza 8 w godz. 8.00 - 15.00

V.P. Dr. Jan. Józef Szejnacki
Prezes Komisarzy Nadzwyczajnych Płockiego
Płoc Narutowicza 8
09-402 Płock
Polonia

